

Esztergomi Lapok.

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési árak:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyed évre 1 frt 50 kr.
 → Egyen szám ára 6 kr. ←

Szerkesztőség:

Széchenyi-tér (Szerencsés-féle ház),
 havá a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadóhivatal:

Széchenyi-tér (Szerencsés-féle ház),
 hová az előfizetési pénzek küldendők.

Hirdetések

és nyilvántári közlemények a kiadóhivatalban vétetnek fel.

Városunk gazdálkodása.

Esztergom jan. 15.

A mindennapi megélhetésnek alapja a helyes és okszerű gazdálkodásban rejlik. Ezt az arany közmondást követnie kell minden embernek és még inkább egy községnek, amelyre vagyonkezelés van bízva, mert míg az egyes ember a saját helytelen gazdálkodásának csak maga adja meg az árát, addig a községgel helytelenül és rendszertelenül gazdálkodó testület sokszor óriási sérelmeket okoz a községnek, amelyet az egyesek alkotnak.

Városunk gazdálkodása a közelmúltban határozottan rendszertelen volt. Ezt nem vonhatja kétségbe senki, mert általánosan tudva van, hogy a község vagyonkezelése körül mulasztások történtek.

Eme kellemetlen visszaemlékezés hatása alatt minden törekvő polgárnak kötelessége a maga módja szerint odahatni, hogy az elkövetett rossznak utókövetkezményeivel számolva, e városnak egy türethetőbb jelent és jobb jövőt teremteni igyekvő férfiak munkálkodásának segítségére legyen.

Ez a szándék adja kezembe a tollat és pedig nem a városi pénztári vagyonkezelés, hanem a szoros értelemben vett külső gazdálkodás intenzivitása érdekében. Reggeltől óta figyelemmel kísérvén a külső gazdálkodás menetét, annyit jó lelkiismerettel állíthatok, hogy 1894 óta határozottan javult a helyzet. Ebben a bevezetés munkájáért az elismerés az erdőmestert, mint volt tanácsnok-helyettesét illeti, a folytatás, a helyes irány és jó tanácsok követéseért pedig a gazdasági tanácsnoké az érdem. A gazdasági tanácsnok jóratörékvő igyekezete mellett fontos tényező volt Malina Lajos volt polgármester, aki a gazdasági téren határozottan szép teoriával és sok practicus érzékkel bírt, továbbá a városi mérnök, állatorvos és a helyettes gazda, akik mindhárom practicus tanácsokkal látták el az intézkedésre hivatott tanácsnokot. Megállapítható például, hogy az apaállatok megválogatásánál a lehető legnagyobb elővigyázat követtetett; a gazdasági haszonállatok általában jó karban tartatnak; a bérlet alá tartozó terü-

tek pontosan és lehetőleg előnyösen adatnak bérbe; a felügyelet alá tartozó minden ingó és ingatlan dolgokról pontos leltár lesz vezetve, az utak jó karban tartatnak és a középítkezések helyesen ellenőriztetnek, szóval a rend beállt; a töretlen ut tehát járhatóvá lett téve s most csak az hiányzik, hogy ezen a járt uton a folytonos, akadálytalan közlekedés biztosítható legyen.

Tudott dolog, hogy a külgazdaság precizitása tekintetében két javaslat fekszik a városnál. Az egyik, a Nozdroviczky-Osváth-féle, új alapokra igyekszik fektetni a kezelés irányát, a másik, a Kollár-féle, nem kíván tovább bajlódni a gazdálkodással, hanem eladásra kívánja bocsátani pl. a közlegelőt, — tehát azon tényezőt, amelytől földmives gazdáink mindennapi megélhetése függ.

Melyik e két javaslat közül a jobb, nem kutatom, csak várom, vajjon mikor dönt felettük a város képviselőtestülete, amely elé beható tárgyalás végett még nem került.

Uj polgármesterünk, amint hallom, leg-

Az „ESZTERGOMI LAPOK” tárczája.

Ne tudjon róla . . .

Enyém a köny, enyém a bánat,
 Enyém a dal, minden enyém —
 Minden enyém, mi szenvedést ad,
 Csak te, — te nem vagy az enyém.

S ha köny szememben, bú szívemben,
 Dal ajkamon kihalt leszen:
 S én néma holt — ne tudj' te róla —
 Ne tudjon róla senkisésem / . . .

D'or.

Az üdvösség.

— Az „Esztergomi Lapok” tárczája. —

Anzelmus fráter harmadik éve másol egy gyönyörű új testamentumot s nem tud előre haladni munkájában. Valami megakasztja mindig rajzoló kezét. A gyönyörű írást mindig nem egészen kész, egy kis oltár-fülkét ábrázol, melybe be kellene festenie a keresztrefüggetett Megváltót. De csak nem bírja elképzelni az Isten fiának alakját, olyanoknak, aminek illeszkedik. Asszonyarcot ölt az egyre, annak az asszonynak az arcát, akit bűnös világi életében ismeretlenül szeretett s aki miatt, mikor az férjhez ment, a kolostor falai közé temetkezett. Magános éjjeleken Anzelmus fráter bujta

a titkos könyveket, amik megtanították a hívőket ördögűzésre, szellemidézésre. Nem állhatott többet ellent az éjjeli szolozsma után magára zárta cellája ajtaját s ott a szent falak között megjelenszre kényszerítette a sötétség fejedelmét.

Az alku nem volt nehéz. A gonosz szellem tudta, miről van szó és lekötötte magát, hogy három napra megszerzi neki az asszonyt. Az ára — ocsó ár ilyen nagy boldogságnak — a porhüvelyből kiröppenő lélek.

Anzelmus fráter másnap alázatosan elébe lép a szentéletű főnöknek és töredelmesen háromnapos szabadságot kér.

— Látomásom volt, mondja, mely utat mutatott, hogy e három nap alatt miként szerezhetem meg lelkeim üdvösségét.

A szentéletű atya megáldotta a szelid barátot és utnak eresztette.

Alkonyatig kellett gyalogolnia, míg a faluhoz ért, melyben az asszony lakott.

Akikkel találkozott, ájtatosan kalapot emeltek a szőrésuhás sápadt barát előtt, a hány szentkép, templom előtt elment, töredelmesen keresztet vetett magára és elmormolta halk imáját.

A falu szélén rongyos parasztember várakozott reá.

— Csakhogy itt vagy már, szólította meg, írj neki levelet, majd én kézbesítem.

A sátn volt. Anzelmus barát megírta levelét: a lelki üdvösségére kérte, hogy éjjelkor jöjjön le hozzá a kertek alá, a kuthoz. A sátn, paraszt formájában, elvitte a levelet és nemsokára visszatért a válaszzal: „ott leszek”.

Gyönyörű szép, enyhe nyári éjszaka volt. Szentjánosbogarak világítottak köröskörül és a barát letérdelt a kut lépcsőjére, úgy imádko-

zott. A hold felbukkant a hegyek mögül s ráborította fehér fényét. Reá és arra a fekete asszonyalakra, aki a kertek mentén a kut felé osont.

Amint a barátot megpillantotta, kitérte karjait, de csakhamar, mintha lábai gyökeret vertek volna, megállt. A barát fölkelte és remegő térdrel közeledett felé. Keze a nő fátyla után nyult, föllebbentette és egy halvány madonnaarc sugárzott reá, remegő szájjal és könnyelt szemmel.

A barát megfogta a nő kezét.

— Tudtad, hogy ki hiv?

A nő csak a fejével intett:

— Tudtam.

— Megismeresz?

— Megismerlek.

— Köszönöm, hogy eljöttél, sugja a barát és leül a nő mellé a kut parkányára.

A magában tartotta a finom, fehér kezét, úgy hallgatott. A fák árnya hosszabb lett, a szentjánosbogarak kioltották lámpásukat, majd a hajnali szellő végigzendült az erdőn és az ébredő madarak csiripelni kezdtek. A barát meg csak ült a szeretett nő mellett, fogta a kezét, nézte szomorú szépségét és nem szólt semmit. Mély szomorúság képében szállt szívébe az áhitott boldogság, mely szavakra nem szorult. S midőn a biborpiros hajnal fölvonult az égbe s a nő szeliden kivonta kezét az övéből, halkán csak ennyit mondott:

— Eljössz holnap?

Mire a nő visszasugta:

— Itt leszek.

Utána nézett a gyönyörű alaknak, amíg csak láthatta, aztán megmosta arcát a kut vizéből s letérdelt és buzgón imádkozott. Aztán megbékülve, szerelmére gondolva, barangoita

ujabban a komposzt-termelésre hívta fel a gazd. tanácsosnak figyelmét. Helyesen tette. Részemről azt óhajtanám, hogy a már említett két javaslatra is figyelemmel lenne, mert azokra eddig senki sem volt figyelemmel!

Vezekényi Zoltán.

Óvakodjunk a járványoktól.

Esztergom jan. 13.

Városunk területén a folyó hóban hivatalosan tizenkilenc kanyaró-eset konstataltatott. Ez a szám csak azt jelzi, hogy a hatóságnak ennyi esetről van tudomása, de korántsem jelenti azt, hogy ennél több van. A köznép, amint ismeretes, csak egy pár fillért spóroljon, nem hivat gyermekekhez tizenkilenc kanyaró-esetről számol be hivatalos statisztika, bizonyosan 70-80 gyermek fekszik kanyaróban. A köznép az egyáltalán nem lehet ellenőrizni. Az iskolából kimarad a gyermek. A tanító, ha erről tudomást vesz, rendszerint azt mondja, hogy a gyermeknek vagy a feje fájt, vagy a gyomrával volt baja, szóval a valódi kanyaró esetben tudja meg. De még ez hagyján, mert az iskolás gyermekek között aránylag csekélyebb a megbetegedési arány, mivel a kanyaró rendszerint az otthon gondozott nem iskolaköteles apróságot támadja meg. Ezt már bajosabb ellenőrizni, mert az a 4-6 éves gyermek s hova sem köteles járni a legfeljebb a szomszédok veszik észre, hogy a C-utorásék, vagy Czimbalmosék gyereke már rég nem volt náluk. Ezen a bajon valahogyan segíteni kell. Kell pedig olyképen, hogy a tanítókat hivatja bele a hatóság az ellenőrzés teljesítésére

olyképen, hogy az iskolából elmaradt gyermek után azonnal elküldi az iskolaszolgát, akinek kötelességévé teszi, hogy ha a gyermek betegen fekszik, azt azonnal jelentse a hatóságnak. — A többi dolog a hatóságé. Küldje ki az orvost. Vizsgáltsa meg a fekvő gyermeket s ha az kanyaróban levőnek jelezte, tiltassa el az iskolába menéstől legalább is úgy, hogy felgyógyulása után még 15 napig otthon maradjon.

Visszatérve a tanítókra, hangsúlyozni kell, hogy azon ósdi szokással, hogy gyermeket küldenek elmaradt társaik után kérézősködni, hagyjanak fel, mert ezzel csak növelik a bajt. Küldjék — ismételjék — az iskolaszolgát, az járjon el a dologban. Ha az rosszul jár el, akkor el kell csapni. Szóval teljesen megbízható értesülést kell szerezni. Megteheti a tanító azt is minden feltűnés nélkül, hogy osztályában megkérdi a tanítványoktól, vajjon tudják-e miért maradt el ez vagy amaz. A gyermekek rendszerint tudják ennek az okát.

A jelen felszólalás tisztán a közérdek és a közegészség megóvása végett történik s csak emlékeztető akar lenni a város polgármestere által előbb elrendelt óvintézkedésekre nézve.

Tanítói karunkban meg van a kellő intelligencia, a megfelelő tapintat s tudni fogják, hogy a közegészség szolgálatára lenni mindenesetre annyi, mint a közoktatás menetét biztosítottak látni!

Censor.

HIREK.

Farsangi naptár.

Január 20. A helyőrségi tisztikar hangverseny estélye.
Január 21. A parkányi ipartestület bálja.
Január 21. Az esztergomi református bál.

be a vidéket s aki találkozott vele, ájtatosan megemelte kalapját a szőrcsuhás, sápadt barát előtt.

Mikor este lőn, Anzelmus fráter ismét a kútnál volt. Nézte a helyet, a hol az asszony ült és meséskolta. Arca eltorzult a benne dúló vihártól, majd zaklató könnyekben tört ki. Mikor éjfélkor a kertek mentén megjelent az asszony fekete alakja, elébe sietett, megfogta kezét és dabogó szívéhez szorította. Az asszony vállára hajtotta fejét és egész testében vonaglott.

— Mennyire szerettek, rebegé Anzelmus, istenem, mennyire szerettek.

Az asszony nem szólt semmit, csak ajkához emelte a barát kezét.

— Te édes, sugta, az hányszor térdeltem le az Ur számolyánál és imádkoztam hozzád. Hányszor fohászkodtam a szűz anyához, hogy vegye ki képedet lelkemből, de nyomban megijedtem, ne hallgassa meg imámat. Képzetben hányszor ültem így melletted, képzetben is elmondtam neked mindazt, ami szívemet gyöttri, attól a pilanattól fogva megszerettelek. Miattad mondtam le a világról miattad mondtam le az üdvösségről. Miattad kész voltam mindenre, miattad kész vagyok most is mindenre. Te édes, te drága, te egyetlen!

Az asszony vállára hajtotta fejét, úgy rejtette előle piruló arcát. Enyhe, holdvilágos éjszaka volt s ahogy a fehér fény rájuk hullott, olyanok voltak, mintha sziklaköböl faragták volna ki. Mozdulatlan ültek egymás mellett, a nő a barát vállára hajtva fejét, a barát a nő kezét szorongatva. Névtelen kéj töltötte be a szívét, s míg a lelke szomorúsága csak növekedett, mennyi béke szállotta meg.

Szél zendült az erdőn, a hajnal pirkadt.

— Eljössz holnap? kérde halkan a barát.

— Eljövök, sugja az asszony.

— Holnap utoljára látlak, mondja szomorúan a barát. Mulik az idő, mulik a boldogság. Megyek vissza oda, ahol sohasem süt a hold.

— És én oda, a hol sohasem süt a nap.

A barát égető vágyat érzett, hogy megcsókolja szerelmes asszonyát, de nem tette. — Isten veled, suttogta forró hangon és elfordult tőle.

A napot szörnyű vívódások között töltötte. Nem tudott imádkozni. E határozta, hogy az éjszaka nem várja meg szerelmes asszonyát, hanem megy vissza a kolostorba, a nélkül, hogy bucsuzott volna tőle. Mikor az est leszállt, utnak is indult, de odaért a kúthoz és ott is maradt.

Az asszony sietve lépett hozzá és karjaiba szakadt, szívzaggatón sirt. Anzelmus barát birkózott nagy megindulásával és legyőzte, Istenre nem gondolt, de gondolt az asszonyra, akiért odaadta lelke üdvösségét.

— Te édes, szólt remegő hangon és szeliden simogatta a nő haját. Annnyira szeretlek, hogy lemondtam érted lelkem üdvösségéről. De nem akarom, hogy te is elkárhozzál. Bűnös, alávaló gonosztevő voltam, de már nem vagyok az. Istentelen vágygally alkut kötöttem a gonoszszal, hogy adjon téged hatalmamba és én odaadom érte a lelkemet. És a gonosz hozott engem ide és a gonosz kényszerített téged, hogy idejőjj. De látom, hogy jobban szerettek, mint a boldogságot, amely után epedtem, Térj békén vissza hajlékomba, érintetlenül, tisztán és kárhozatomban édes vigasztalásom lesz, hogy nem rontottalak meg téged is.

Amint a nő e beszédet hallá, görcsös zokogással kulcsolta át a barát nyakát. Akadozva, sűrű zokogástól megszakítva mondta:

— Én is elkárhoztam, én is elkárhoztam.

— Nem, szólt a barát, te tiszta vagy és a mindenható Isten meg fog jutalmazni azért, amit velem tetted!

A nő görcsös zokogás közben rázta fejét. A barát egymásra szorította fogait, úgy tűrte, anélkül, hogy egyetlen ujjával érintette volna, a karja ölését.

— Én is elkárhoztam, ismételte végül a nő, mert én is eladtam lelkemet a gonosznak,

Január 27. Műkedvelő előadás a Kaszinóban.

Február 1. A helyőrségi tisztikar táncmulatsága.

Február 1. Ártarczosal a tüzoltó egyesület javára.

Február 3. Műkedvelő előadás a Kaszinóban.

Február 4. Táncestély a Kaszinóban.

Február 4. A „Kereskedő Ifjak Önképző Körének mulatsága dr. Walter Gyula felolvasásával és hangversenyyel.

Február 17. Kaszinóbál.

Február 24. A helyőrségi tisztikar társas estélye tréfás előadásokkal.

Február 27. A „Kaszinó“ farsangzáró estélye.

— **Személyi hírek.** Gróf Mayláth György hontmegyei nagybirtokos kedden városunkba érkezett és alispánunk vendége volt. — Gróf Széchenyi Miklós jáki apát, a bécsi Pazmaneum igazgatója, vasárnap városunkba érkezett és a papnevelő intézet látta vendégéül.

— **Névnapok.** Virtsologi Rupprecht Henrik ezredparancsnok és Székely Henrik városi állatorvos kedden, dr. Helcz Antal ügyvéd s Pach Antal jónévű kereskedőnk szerdán és Kovács Vidor sz. Benedekrendi tanár vasárnap tartották névnapjukat. Az ezredparancsnoknál az ezred tisztikara tisztelgett, Székely Henriket, a két Antalt a jó barátok s tisztelők üdvözölték, Kovács Vidor ismerősei és tanítványai részéről részesült kiváló ovációban. — Sok boldogságot!

— **Betegség.** Részvétellel értesülünk, hogy dr. Mátray Ferenczné és dr. Walter Gyula apátkanonok betegek.

— **Sikeres vizsga.** Tóth Ferencz volt theologus, városunk fia f. hó 13-án sikerrel tette le a levéltárnoki vizsgát az erre hivatott orsz. bizottság előtt.

— **Ebéd.** Boltizár József püspök ált. érseki helynök kedden ebédet adott. Az ebéden a székes főkapitány tagjai vettek részt.

— **Gyászünnepek.** Pár hét előtt Teszács Győző csenkei erdősz, volt gyalogos őrmester, és pár muzslai lakos, kik mint katonák a boszniai hadjáratban részt vettek, elhatározták, hogy a hadjárat alatt elesett bajtársaikért requiemet mondatnak. Ezen mozgalomhoz csatlakozott Ebéd, Muzsla, Béla, Karva és Párkány községből is több bajtárs. Elhatározásuk következtében f. hó 15-én a muzslai r. kath. templomban nagy requiem volt, melyet Zlatnyánszky János plebános mondott. A templomban felállított ravatalt Teszács vezetése alatt a bajtársak és a muzslai tüzoltók állották körül s mikor a

hogy vezessen téged karjaimba. És én nem tudtam semmit arról, hogy te is utánam epedsz a hogy én epedtem te utánad.

— Lehetséges? kiáltott föl a barát. Mikor a fordulatot megértette, első pillanatban megijedt. Lehetséges? kiáltott azután mély gyönyörrel és boldogsággal, eladtad értem a lelkedet? Akkor én nagyon boldog vagyok, mert együtt leszek veled az örökkévalóságban.

És keblére zárta a remegő nőt és ajka kereste az ő ajkát. Hosszu, hosszu évek epedő álmai valósultak meg a tanutlan nyári éjszakában. A szentjános bogárka eloltotta lámpását és a tücsök hangos ciripeléssel takargatta csókjuk csattanását. Midőn a hajnal pirkadt, a barát utoljára zárta szívére szerelmes asszonyát és utolsó csókot lehelt homlokára.

— Isten veled szerelmes szépségem, megyek vissza czellámba és magammal viszem képedet.

— Isten veled, szólt a nő és megszorította utoljára kezét és én nem sajnálom a lelkem üdvösségét, mert neked adtam.

És Anzelmus fráter kezébe vette vándorbotját és indult vissza a kolostor felé. A szeme félig lehunyva, alig ügyelt az utra, végigélte újból a szerelmes három éjszakát és ajkára boldog mosoly szállt. A parasztok, akikkel találkozott ájtatosan emelték meg kalapjukat a szőrös csuhás, mosolygó barát előtt.

Midőn klastrom főnöke elé állt, alázatosan hajtotta le fejét előtte és jelentette, hogy szabadsága lejárt.

— És az égi akarat szerint fordítottad hasznodra? kérde a páter.

Anzelmus fráter magába mosolygott és rajongó pillantást vetve főnökére, mondta:

Megszereztem a lelkem üdvösségét! És azóta nem volt csökenyős a munkája szorgalmasan, szépen haladt előre és a gyönyörű iniciále, melylyel addig hasztalanul birkózott, rövid napok alatt elkészült.

Kóbor Tamás.

beszentelés volt, valamennyinek könny ragyogott szemében és leborulva rebegek imát az elesettekért. Requiem után gyűjtést indítottak, hogy a muzsikai temetőben emlékoszlopot állíthassanak fel a párkányi járásból bevonult és Boszniaiban elesett bajtársakért. A két nap alatt megindult gyűjtés 30 frtot eredményezett és remélhető, hogy összejön annyi, hogy tervük sikerül. Ez úton is felkérjük a gyűjtők az útközben részt vett és élő bajtársakat, hogy adakozzanak ezen nemes célra és adományait küldjék Teszacs Győző muzsika-eseinek lakos, primási erdész címére. Az adományok e lapban közzétételnek.

— **Vizsgálat.** A polgármester a főügyész és tanácsjegyző kíséretében tegnapelőtt megvizsgálta a ker. betegsegélyező pénztár kezelését s azt rendben levőnek találta.

— **Sorshuzás.** Az esztergom városi 1879 évi születésű hadkötelesek sorshuzását ma tartják meg a városházán Vimmer Imre polgármester elnöklése alatt Brutsy János és Dozy Ferenc bizalmi férfiak közbenjöttével.

— **Halálozás.** Nem tudjuk mely hangon szólalunk meg, tolmácsolandó azon őszinte részvétet, amely egy köztisztelt uri család gyászra felett általánosan s mély fájdalommal nyilvánul. Valóban fájdalmas felemlíteni, hogy Németh József helybeli állomás főnököt ismételtelen súlyos és pótolhatlan csapást érte. Csak nemrég vesztette el gyűgőgő unokáját, a kis Rothnagel Ferikét, ez után nejét: Csonth Paulin urasszonyt, s most újabb gyász borult viaszgatalhatatlan szívére. Leánya: Ilona, a m. államvasutak helybeli pénztárosa, hosszas betegség után Kis Körén nagybátyja szerető családjában visszaadta lelkét teremtetőjének. A család a gyászos esetről a következő jelentést adta ki. Alulírottak az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy Németh Ilona hosszas betegség s az utolsó szentségek ájtatos fölvétele után, életének 22 ik évében, f. év január hó 15-ik napján d. u. 2 órakor Kis Körén (Heves m.) lelkét Teremtőjének visszaadta. A megboldogultnak földi maradványai Kis Körén történt beszntelés után f. év január hó 18-ik napján délután 3 órakor fogtak az E ztergom szab. kir. városi sírkertben levő kápolnából az örök nyugalom helyére tételni. Az engesztelő sz. mise áldozat január hó 19 napján délelőtt 9 órakor fog a plébánia templomban az Úrnak bemutatni. Esztergom, 1900. január hó 15-én. A dás és béke lengjen drága porai felett. Németh József atyja. özv. Csonth Jánosné sz. Paal Anna nagyanyja. Németh Gyula, Anna férj. Rothnagel Ferencné, Németh Ede, Margit, Etel, György, Mariska, Józsi, Endre testvérei. Rothnagel Ferenc sógora. Rothnagel Margitka unoka huga. Rothnagel Józsi unoka öccse. Ha van vigasztalás, úgy arra a mélyen sujtott apának van szüksége, adja a Mindenható, hogy mély bánatára gyógyító irt találhasson!

— **A város egészségügyi bizottsága** f. hó 19-én — holnap — délután 4 órakor ülést tart. Tárgyalás alá kerül a város temetőügyi új szabályzatának tervezete.

— **Ipartestületi bál.** Az ipartestület előljárósága f. évi január 13-án tartott ülésében elhatározta, hogy a farsang folyamán szegénysorsú iparosainak segélyalappja javára táncmulatságot rendez. A meghívót annak idején közzélni fogjuk.

— **A templomszámadás ellenőrzése.** A legutolsó decemberi városi közgyűlésen vita tárgyát képezte az, vajjon meghívandó-e a ker. esperes a kegyuri templom számadásainak megvizsgálására? A közgyűlés ekkor dr. Földváry István közvetítő indítványára kimondotta, hogy ha az egyházi főhatóság azt óhajtja, úgy átirhat a városhoz, amely foglalkozni fog a dologgal. — Az egyházi főhatóság most udvarias bannon kérte fel a várost, hogy a kérdéses számadások felülvizsgálatához a ker. esperest is hívja meg, mert az 1803 évi nov. 29-én 25,678 sz. alatt kelt kir. rendelet ezt egyenesen kötelességévé teszi. — Azt hisszük, hogy a város szívesen eleget fog tenni az egyházmegyei főhatóság megkeresésének.

— **Iparhatósági megbízottak választása.** Az 1885. évi XVII. t. cz. 169 §-ának rendelkezéséhez képest Esztergom város tanácsa s az esztergomjárás főszolgabírája — mint elsőfokú iparhatóságok — mellé rendelt 20—20 iparhatósági megbízott választása a város székházának tanácsstermében f. évi jan. 14-én Rothnagel Ferenc főjegyző elnöklése alatt tartott meg. B. adatott 31 szavazat, (csékely érdeklődés mellett az iparosok 500-on fő üli számarányához képest.) Megválasztottak: Draxler Alajos, Magyar László, Fritcz György, Krehnyák Ferenc, Reiter Jakab, Farkas Tivadar, Dozy Ferenc, Wanitsek Rezső, Schuller Pál, Kántor Endre, Waldvegel József, Neumann Károly, Vörös Ferenc, Dudás János, Iványi Géza, Kitzinger József, Nagy Ignác, Dudás Ferenc, Globutsnig József.

— **Közgyűlés és piknik.** Az esztergomi Kaszinó műk. d. v. a legközelebbi előadás szereplőinek kifejezésre a múlt szombaton közgyűléssel és a tagoknak egy kis szórakozást nyújtandó, — fogócska, — de kitűnően sikerült piknikkel kötötték össze. A mamák méltányolva a műkedvelők fáradozását, oly nagymennyiségű izletesebennél izletesebb élethalmoztak össze, hogy a hosszan felelt asztalok csak görnyedezve bírtak el az edes terhet. A kiszereplést vacsora előzte meg és táncz követte, melyhez a zenét Jónas Pál hírhű bandája szolgáltatta. A bohémest hangulata is bohém volt. Mellőztetett a szegény udvariasság és helyett kedves bizalmosság, a szép művészeteknek édes varázsa alatt tömörű műkedvelők szeretetre méltó közvetlenség, a bohémiaja foglalta el. — Hogy mily illustris közönsége volt ennek az összejövetelnek, azt a névsor arulja el minden szonál ékesebben. — Két négyest is rendeztek, amelyet 30 pár tánczolt. A táncz lehető legjobb hangulatban reggeli 6 óráig tartott és ha a kíváncsi hold be nem pillantgat a redőny hasadékaín át, úgy talán a nappali órákban ért volna véget a minden tekintetben kitűnően sikerült közgyűlés-piknik. Jelenvoltak: Acsayné Fekete Gizi, Dr. Burján Jánosné, Csukáss Lászlóné, Dr. Etter Dezsőné, Etter Edönné, Geiger Gerenczné, dr. Gönczy Báláné, dr. Hulényi Gyözőné, Hübsch Sandorné, Mezey Dénesné, Marosi Ferencné, Nozdoviczky Miklósné, Pfalcz Jozsefné, Pethes Gézné, Szecskay Antalné, Szecskay Kornélné, Schönbeck Mihályné, Váraltai Sandorné. — Leányok: Burján Bösike, Csukáss Erzsike, Geiger Donka és Mariska, Hübsch Erzsike, Mezey Manczika és Ilonka, Nozdoviczky Olga, Pethes Macza és Margit, Schönbeck Márta, Szecskay Margitka, Szecskay Valika és Szvoboda Cornél.

— **Népszerű szakelőadások.** Hegedűs Sándor m. kir. szől. főügyelő f. hó 15-én a belvárosi olvasókörben megkezdte népszerű szakelőadásainak sorozatát. Az előadásokat estenként szépszámú gazdaközönség hallgatja.

— **Küldetés.** Az ipartestületek orsz. bizottsága vasarnap Budapesten ülést tart. Ipartestületünk ez ülésen Dozy Ferenc elnökkel képviselteti magát. Itt említjük meg, hogy a győri iparkamarának a kerületébe eső ipartestületek f. é. munkaprogramjának megállapítása végett hétfőn ülése lesz s erre az ipartestület Dozy Ferencet, Magyar Lászlót és Neményi Károlyt küldte ki.

— **Védegyleti gyűlés.** A fővárosban a közelmúltban egy munkas védegylet létesült, amely a vidék munkásait is bevonni kívánja. A közp. egyület Csolnokra f. hó 21-ére beiratkozás végett gyűlést hívott egybe. Ez a terminus összeesik azzal az idővel, amikor a munkások fizetést kapnak, tehát arra számíthatnak, hogy ily időben könnyebben lehet a munkások filléreit beszedegetni. Óva intjük a munkásnépt, hogy ne iratkozzak és ne fizeszen ebbe az egyletbe, mert annak alapszabályai 10 §-a szedint csak azok segíyezhetők, akik az 1891. XIV. t. cz. értelmében a betegsegélyező pénztárnak nem tagjai, de bőle-en elhallgatja az alapszabály azt, hogy aki a társádnak tagja, az kaphat e segélyt! Különbén is csak a munkanélküli maradtak segélyezi a védegylet. Az a feltevés, hogy ha az egyleti munkás meg betegszik és a társádnak is, az egylettől is kap segélyt, teljes lehetetlenség.

— **A Kaszinó-bál szűkebb körű rendező bizottsága** B. Szabó Mihály elnöklése alatt tegnap este ülést tartott. A letárgyaltakból csak annyit árulhatunk el, hogy ez a mulatság az

idei farsang legfényesebb elite-bálja lesz, amely méltó lesz ennek a virágzó, e'kelő egyesületnek eddigi nagyszabású mulatságaihoz. A 100 tagú rendező bizottság már megalakult. Az előkelő körökben már is nagy érdeklődés mutatkozik a „Kaszinó-bál“ iránt. A meghívókat e hó végével fogják szétküldeni.

— **Uj hetilap.** A fővárosban dr. Batta-szék Lajos szerkesztésében f. hó 14-iki kelettel új hetilap indult meg „Uj Század“ címmel. A lap, amelynek főszerkesztője Vársonyi Vilmos, teljesen demokrata irányzatú. Elolvastuk az egészet. Sok igazmondás, nagy ügyszereget, nyílt szókimondás jellemzi, telve epés kifakadásokkal. Ez az irányzat bizonyítások gondot fog adni a sajtóbíróságoknak, amelyek tudvalevőleg szives figyelemmel kísérik a demokrata szellemben szerkesztett lapokat. Az első számnak — mint említők — éles, epés a hangja. Erre épen most nincsen szükség, mert a közhangulatba elkeseredést keverni bün volna. Alapnak lehetetlen e miatt tartós fenállást jósolni.

— **Műkedvelői előadás a kaszinó műkedvelői f. hó 27-én előadást rendeznek az egyesület helyiségében.** Az „Apród“ cz. nagyhatású I. felvonásos színművet adják elő a következő szereposztással: Renátó Fekete Géza, Jolánta leánya Pethes Macza, Oliviers, Forubrome grófja Erős Soma, Fernando apród: Berán Károly és egy szolgáló: ifj. Reusz Ferenc. A próbák már megkezdődtek és naponként tartanak. A második előadás, melyet a nagyközönség számára tartanak, február 3-án lesz, amikor is az „Apród“-on kívül az „Egérfogó“ cz. vigjáték kerül színre.

— **Színelőadás és táncvizgató.** Az idei farsangi mulatságok sorozatát a kath. Legényegylet nyitotta meg különösen sikerült szín-előadással egybekötött táncvizgatóval. Az egyesület ifjú, de tehetséges műkedvelői adták elő Gabányi Árpádnak „Az apócsok“ cz. 3 felvonásos, kedves vigjátékát nagy tetszés mellett. Nehéz volna bírálatot mondani minden egyes szereplőről külön-külön, mert mindannyi teljes meglepedésre oldotta meg feladatát, aminek eredménye a többször megnyilvánuló őszinte tetszésnyilvánítás és tánc volt. A szereplők közül mégis első helyen kell megemlékeznünk Markó Kálmán és Spick Ferenc alakításairól, akik a hálás czimszerepben leginkább előmozdították a teljes sikert. Mihalusz Annuska és Bohon Erzsike személyesítették a nőszerepek két főalakját igen kedvesen. Jók voltak Krajnicker Ferenc, Kelemen Lajos, Pálvezze István és Szitt Antal, akik mindannyian kiérdemelték a többi szereplőkkel együtt az elismerést és a süri felhangzó tapsot. Az előadást társadalmunk előkelőségei közül is igen sokan nézték végig, kiknek soraiban ott láttuk, dr. Csernoch Jánost, az egyesület elnökét, Matyasovszky Lajost, Vesinger Károly és Schlick Ferenc kanonokokat, dr. Fehér Gyula plébánost, Guzsvenitz Vilmos képezdei igazgatót stb. stb. Előadás után a jelenvolt fiatalság hamarosan tánczraperdült, amely a legjobb hangulatban a reggeli órákban ért csak véget. A négyeseket 60 pár tánczolta. Jelenvoltak: Asszonyok; Leitgeb Jánosné, Sárgai Jánosné, Békássy Rezsőné, Mohácsék Venczelné, Markus Gyözőné, Lencsés Jánosné, Sátori Imrőné, Stancsics Gyuláné, Sturm Józsefné, Balog Ambrusné, Itermasszer Józsefné, Krajnicker Ferencné, Szapory Mártonné, Wanitsek Rezsőné, Peltzmann Lászlóné, Math Gyuláné, Igaly Nándorné, Dudás Jánosné, Szekeres Gáborné, Baróth Ferencné, Hugiak Jánosné, Muzsik Ferencné, Bohon Imrőné, Bohon Jánosné, Takácsné, Oriskó Jánosné, Mihaluszné, Rada Lajosné, Polusín Mátyásné, Fekete Józsefné, Simoa Józsefné, Neumann Gyuláné, Mahácsék Jánosné, Krizmanits Józsefné, Pospischil Józsefné, Janik Jánosné, Hurm Gyuláné, M-izler Jánosné, Miedler Rezsőné, Kicsindi Mártonné, Farkas Adolfné, Vichor Ferencné, Thierriecher Venczelné, Szatina Tamásné, Kapus Tamásné, Sinkovits Jánosné. **Leányok:** Thierriecher Erzsike, Vichor Erzsike, Farkas Lujza, Kicsindi Mariska, Janik Erzsike, Pospischil Mariska és Janka, Krizmanits Róza, Szatina Erzsike, Rada Linka, Mihalusz Anna, Nokelli Lujza, Oriskó Gizi, Takács nővérek, Bohon Ilonka és Anna, Muzsik Mariska, Hugiak Erzsike, Baróth Hermin, Szekeres Anna, Dudás Etel, Igaly Johanna, Math Erzsike, Itermasszer Mariska, Békássy Tini, Fekete Ilonka, Molnos Zsenília, Groszner Vilma, Sinkovits Erzsike, Bajer Anna, Klotz Jolán stb.

— **Lóosztályozási sorrend.** Az idei lóosztályozás sorrendjét a varmegyei ispánja a következőleg állapította meg: május 2-án Esztergom, Szentlélek, Pilsmaróth és Dömös az esztergomi vásártéren; május 3-án Pizke, Lábalan, Nyerges-Ujfalu és Bajóth, az előbbi három község Ujfalun, Bajóth otthon; május 4-én Táth, Tokod, Mogvorós, Nagy-Sáp, Táthon és Nagy-Sáp otthon állítják lovaikat; május 7-én B. J. na, Epöl, Sárissáp, mindegyik otthon; május 8-án Kirva, Dágh, Uny, Csolnok, Epölön, Uny otthon, május 9-én Kesztölc, C. év, Lánvvár és Dorogh otthon állítják lovaikat. — Az elmaradtak utószemléje Esztergomban május hó 10-én lesz.

— **Állatbetegség.** Kis Cséven a juhok között a rühnek ragályos fellépése észleltetett.

— **Öngyilkosság a járásbíró előtt.** Megrázó jelenetnek volt tanuja G. Galokay muzslai kir. járásbíró kedden. Kovács András farnadi lakos Varga Pál farnadi bíró becsületsértésért panaszolván, f. hó 16-ára tüzetett ki a tárgyalás, mely Varga Pál ellen felmentő ítélettel járt, míg a panaszos a költségek megfizetésére köteleztetett. Kovács a pervesztés fölött való elkeseredésében erre előkapta késet s mielőtt megakadályozhatták volna, azzal szíven szurta magát és azonnal összeesett. A szúrás nem okozott halált. Kovács-ot szánon azonnal a helybeli kórházba hozták.

— **Életunt ember.** A mult hét közepén Singer és Leimdörfer párkányi fakereskedésénél a Duna partján a munkások egy batyut találtak. A gyanus lelet folytán vizsgálat rendeltetett el s kidrűlt, hogy Pathi Ferencz báthi illetőségű napszámos hagyta hátra a batyut, s maga öngyilkossági szándékából a Dunába ugrott és eltűnt a jeges hullámok között. A hullát körözik.

— **Kóbor eb.** Szentgyörgymező kerületben hétfőn egy fekete-tarka rattler garázdálkodott s négy ebet megmárt. A kóbor ebet elpusztították s boncolása után kitűnt, hogy veszett volt. Székely Henrik állatorvos most 40 napi zárlatot javasol elrendelni a szentgyörgymezei ebekre nézve.

— **A mozdony előtt.** Csaknem végzetessé válható szerencsétlenség érhetne volna az elmúlt

napokban — mint a Bars írja — dr. Varga Dezső köhidgyarmati plebános kocsisát. A déli órákban közeledő személyvonat éppen Párkány-Nána felé folytatta utját, mikor a kocsis közvetlen a vonat előtt, egyik utátjárón akart szánkóval keresztül hajtani. Mikor a szánkóval a vágányok közzárt, a lovak a vonat zakatolásától megrökönyödtek és sem előre sem hátra indítani nem akartak. Szerencsére azonban a mozdonyvezető éberségének köszönhető, hogy idejében a veszélyt észrevette s néhány méter távolságra a vonatot megállította s így a könnyen végzetessé válható katasztrófának elejét vette. Mikor aztán a kocsis a vonatkísérő személyzet segítségével a szánkót lovakkal együtt a vágányokból eltávolította, a vonat 3 percnyi késedelem után, utját tovább folytatta.

— **Álarczos bál.** Porgesz Béla vendéglő febr. 1-én saját helyiségében az esztergomi önkéntes tűzoltó egyesület alaptökéje javára álarczos bált rendez. A tűzoltóság tisztizéke kedden esti ülésében vette tudomásul Porgesznek erre vonatkozó bejelentését.

— **Megégett leány.** Maurer József lábatlani lakos 9 éves leánykája hétfőn este megégett. Minthogy gondatlanság esete látszik fenforogni, az ügy a büntető járásbíró elé tereltetett.

Szerkesztői üzenetek.

Kis Dániel Helyben. Daczára annak, hogy Ön álnevet használ, még válaszolunk, mert baját tanács nélkül nem hagyhatjuk. Ön azt panasolja, hogy egy kisasszonyt megcsókolt, aki azt mondotta Önnek, hogy másszor ne egyék fohagymát... Ön, miután a fohagymaevésről nem tud lemondani, de a csókrol sem, kéri: mivel vehető el a fohagyma illatát? Hát ez igen könnyű. A fohagyma után vereshagymát kell enni. — *Versző. Helyben.* „Egy pár jól sikerült v. r. et küldök be” írja Ön. Ezt nem jól tette, mert a versek mind rosszul sikerültek. — *Cz. L. M. Levegyen szívesen január 25-ét megvárni.* Ekkor lesz Pál fordulása, — ilyenkor válik el, folytatja-e a medve téli álmát vagy sem. — *Azután tartson a medvével — M. J. Kágy.* Azt a bizonyos veszedelmet más mondotta meg. — *Üzöghy.* Az Ördög készítse ki azt a Pourparler-t, hát teljesen ahhoz pártolt?!

Felölös szerkesztő és lapfőnököse: GERENDAY JÓZSEF

15764/99. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az esztergomi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krayer E. és társa végrehajthatónak Matinka Jánosné sz. Barics Borbála végrehajtást szenvedett elleni 86 frt 80 kr tőkekövetelés, ennek 1897 évi augusztus hó 18 napjától számítandó 5% kamatai 33 frt 70 kr. per és végrehajtási ezuttal megállapított 3 frt árverés kérvényezési költségek kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ezen tkvi hatóság területéhez tartozó Esztergom sz. kir. városban fekvő az esztergom-szenttamási 90 sz. tkvi betétben + 207 hrsz. a. Barics Borbála férj. Matuska Jánosné tulajdonul felvett 164 np. sorsz. ház és beltelekre 408 frt kikiáltási árban a 14759/98 sz. hirdetménynyel elrendelt árverés foganatosítására újabb határidőül 1900 évi február hó 9 napjának d. u. 2 órája ezen telekkönyvi hatóság árverési helyiségébe (megyeház emelet VII. ajtó) kifizetett azzal, hogy ugyanekkor a jelzett ingatlan esetleg a kikiáltási áron alul is elfog adatni. S hogy ezen árverés csatlakozás folytán Bakai Istvánnak 8 frt s a büntetés pénzek országos alapjának 10 frt. s jár. iránti követelésének behajtása céljából is meg fog tartatni.

Bánatpénzül leteendő az ingatlan kikiáltási árának 10%-a.

Árverezni szándékozók tartoznak a bánatpénzt készpénzben v. óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy annak a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről szóló elismervényt átszolgáltatni.

A vételár 3 részletben 90 nap alatt fizetendő, az árverés napjától számított 6%-os kamatokkal.

Az árverési hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál és Esztergom sz. kir. város rkapitányi hivatalánál a hivatalos hirdetmények között megtekinthetők.

Esztergom 1899. évi decz. hó 10 napján. A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Magos Sándor kir. ítélő táblai bíró.

Esemény a magyar irodalomban!

NAGYKÉPES

VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM KLASSIKUS KÖNYVE, A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR

Tizenkét kötetben

Eddigélé három kötet jelent meg. — **Négy havonként jön egy-egy kötet.**

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marcali Henrik

Megrendelhető 3 koronás csekély havi részletfizetésre

e rendelőlap segítségével, mely kivágandó és levezölápra ragasztva, hozzánk beküldendő.

RÉVAI TESTVÉREK

Irodalmi intézet részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

A Nagy Képes Világtörténet azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem. A nagy Képes Világtörténet megjelenésével minden más világtörténeti mű elavultsá válik. A Nagy Képes Világtörténet az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, aki művelt ember akar lenni. A Nagy Képes Világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetét és összetartást tanul. A Nagy Képes Világtörténet fejleszt a műizlést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket. A Nagy Képes Világtörténet brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatta gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet részvénytársaságtól Budapestben a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul véve, hogy eddigélé három kötet jelen meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára teljesítve nincsen. Az esetleg elmaradó részletnek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ezeknek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékesse válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt

Név:

Állás: